

Cresterea globala a pretului gazelor naturale risca sa afecteze revenirea economica

Pretul gazelor naturale înregistreaza o crestere istorica, iar asta este o veste proasta pentru toata lumea, de la producatorii de ceramica din China si pâna la clientii unei patiserii din Paris, transmite Bloomberg.

Costul gazelor naturale este deja la un nivel record pentru acest moment al anului în majoritatea pietelor importante si se pare ca va continua sa creasca, ceea ce risca sa afecteze revenirea din pandemia de Covid-19.

Iarna care va veni ar putea da lumii o lectie dureroasa cu privire la cât de vitale au devenit gazele naturale pentru economie. Preturile inaccesibile ar putea limita cheltuielile de consum ale gospodariilor si eroda salariilor lor prin inflatie, obligând guvernatorii bancilor centrale sa ia unele decizii dificile de politica monetara. Și mai grav, deficientele în aprovizionarea cu gaze ar putea paraliza industrii întregi si chiar întrerupe livrarea de curent electric în tarile în curs de dezvoltare, declansând tensiuni sociale.

"Energia sta la baza economiei. Preturile mari la energie reverbereaza de-a lungul lantului de aprovizionare si ar putea afecta relansarea incipienta", sustine Bruce Robertson, analist la Institute for Energy Economics and Financial Analysis.

Pretul gazelor naturale a început sa creasca în mod serios la începutul verii în emisfera nordica, când a devenit clar ca nu va exista o oferta suficienta în Europa pentru a permite umplerea traditionala a depozitelor golite în timpul iernii. Cel mai mare furnizor al Europei, Rusia, a început sa limiteze exporturile de gaze prin conducte, din mai multe motive, precum cerere mare de pe piata interna, perturbarile de productie si un acord pentru un tranzit mai redus al gazelor naturale prin Ucraina.

"Am fost în urma cu umplerea depozitelor pe tot parcursul verii" spune Alfred Stern, noul director general de la grupul austriac OMV AG. Acum consumatorii sunt la mila vremii si traiectoria preturilor "va depinde de cât de frig va fi la iarna", precizeaza Alfred Stern.

În Europa, pretul gazelor naturale l-a depasit pe cel al petrolului, dar problema nu este una limitata doar la vechiul continent. Desi reducerea livrarilor Rusiei nu îi afecteaza în mod direct pe consumatorii din Asia, ei trebuie totusi sa concureze cu Europa pentru livrarile de gaze naturale lichefiate prin intermediul navelor, ceea ce îi forteaza sa plateasca preturi mai mari pentru a-si asigura livrarile.

"Pretul ridicat al gazelor înregistrat în prezent este o problema pentru Europa. Ar putea fi o problema si pentru Asia", a apreciat directorul general de la grupul italian de utilitati Enel SpA, Francesco Starace, într-un interviu acordat vineri pentru Bloomberg TV.

La nivelul întregii lumi, consecintele economice ale scumpirii gazelor naturale încep sa devina evidente. Firma Tereos SCA, cel mai mare producator de zahar din Franta, a avertizat luna trecuta ca pretul gazelor naturale afecteaza procesarea de zahar în Europa, crescând "semnificativ" costurile de productie, potrivit unui email trimis clientilor si consultat de Bloomberg News.

În China, cel mai mare importator mondial de gaze naturale, fabricile de ceramica au fost fortata sa își reduca productia din cauza preturilor mari la gaze în provinciile Guangdong si Jiangxi, potrivit presei locale. Cresterea facturilor la utilitati a "sabotat" de asemenea afacerile firmei Mughal Steels din Pakistan, sustine directorul operational, Shakeel Ahmad. "Întâi consumam gazele si apoi primim factura. Cum pot sa ma întorc la client si sa îi spun ca trebuie sa adaug un cost suplimentar la un otel pe care deja i l-am vândut?", se întreaba Shakeel Ahmad.

Criza care se deruleaza în prezent în industriile grele din Europa si Asia ar putea sa se extinda în domeniile politic

si macroeconomic. Daca gospodariile si afacerile vor vedea cum facturile lor la utilitati cresc, multi ar putea încerca sa majoreze salariile sau preturile la bunurile pe care le vând, ceea ce ar agrava presiunile inflationiste care rezulta deja de pe urma lanturilor de aprovizionare tensionate.

Inflatia de baza în zona euro a atins deja 3%, cel mai ridicat nivel din ultimii 10 ani. Oficialii Bancii Centrale Europene insista ca acest puseu inflationist ar trebui sa fie doar un fenomen temporar, însa o crestere de durata a preturilor ar putea complica capacitatea BCE de a sustine economia printr-o politica monetara ultra-relaxanta.

"Probabilitatea ca producatorii sa treaca costurile pe seama consumatorilor este foarte ridicata", iar asta înseamna ca inflatia "ar putea sa nu fie atât de trecatoare", spune Carsten Brzeski, economist la ING Groep NV.

O perioada îndelungata de preturi crescute la produsele de baza poate avea consecinte sociale. "În multe economii emergente, chiar si cea mai mica crestere a pretului de vânzare cu amanuntul la carburanti sau energie poate conduce la dificultati economice si tulburari în rândul opiniei publice", sustin analistii de la Eurasia Group, într-un raport elaborat la finele lunii august.